04.10.24

7-Б кл.

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Араби та народження ісламського світу.

Мета уроку: ознайомити учнів з історією створення Арабського халіфату та виникнення ісламу; ознайомитися із найяскравішими досягненнями ісламської культури; удосконалювати навички роботи з історичною картою; розвивати вміння аналізувати і оцінювати текст підручника, факти, висловлювати власне судження; продовжити виховувати інтерес до вивчення середньовічної історії.

Актуалізація опорних знань

Бесіла

- Як утворилася Візантія
- Які території були у складі Візантії
- Хто очолював Візантію
- Назвіть головні реформи Юстиніана
- Назвіть зовнішню політику Юстиніана

Мотивація навчальної діяльності

Перегляньте відео: https://youtu.be/A28s59KnClo?si=LcU4YjoKhSbDOncD

Вивчення нового матеріалу

Хронологічний ланцюжок (запишіть основні дати)

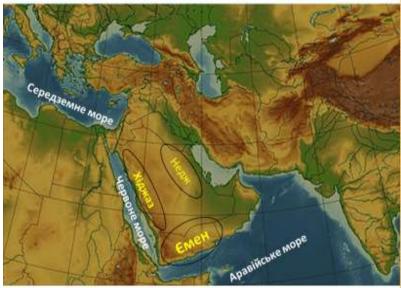
- 570-632 рр. роки життя Мухаммеда;
- 610 р. виступ Мухаммеда з першою проповіддю;
- 622 р. хіджра, початок літочислення за мусульманським календарем;

Аравійський півострів та його жителі

Географічне положення та природно-кліматичні умови Аравійського півострова. Аравійський півострів розташований в Азії, а його площа (3 млн км2) дорівнює чверті Європи. Більшу частину півострова займають пустелі й степи. Аравія поділяється на кілька різних за природними умовами областей. На південному заході Аравійського півострова простягнувся Ємен із родючими землями, багатою тропічною рослинністю, населення якого займалося рільництвом і садівництвом. Середина півострова —

величезне посушливе плоскогір'я, де можливе лише кочове скотарство. Річок тут немає, лише сухі русла, що інколи заповнюються дощовими потоками. Воду люди беруть виключно з криниці. Довга смуга вздовж Червоного моря також не придатна для осілого життя людини, лише в окремих оазах люди займаються землеробством.

Природно-географічні умови Аравійського півострова.

- Аравійський півострів розташований у Південно-Західній Азії.
- Його більшу частину займає пустеля; клімат сухий і жаркий.
- Населення араби.

Населення Аравійського півострова

Природно-кліматичні умови Аравії спричинили поділ населення півострова на дві групи — південних і північних арабів, або землеробів та кочовиків. Більшість арабів були кочовиками — бедуїнами («жителями пустелі»), які розводили кіз, овець і верблюдів. Основним заняттям бедуїнів було кочове скотарство та караванна торгівля. Постійного місця проживання в бедуїнів не було, але племена контролювали оази.

Виникнення ісламу.

Іслам - одна з світових релігій, поширена в країнах Близького та Середнього Сходу, яка сповідує віру в єдиного Бога- Аллаха.

У світі налічується понад мільярд послідовників ісламу. Слово «іслам» арабською мовою означає «покірність», «слухняність». «Немає Бога, крім Аллаха, і Мухаммад — пророк його» - вчить мусульманська заповідь. Засновником ісламу вважається Мухаммад, чи Магомет. Який народився близько 570 р. в місті Мекка. У караванних поїздках Мухаммад із цікавістю слухав розповіді християн та іудеїв. Він любив самотність та благочестиві роздуми, часто йшов один до сусідніх з Меккою гір. Коли йому виповнилося 40 років, він вперше побачив видіння. Мухаммад прокинувся. Він вийшов з печери і знов почув голос: «Ти - посланник Аллаха». І він став проповідувати ісламську релігію. Помер він у 632 році.

Виникнення ісламу.

- Іслам (мусульманство)
  - одна зі світових релігій,
     що виникла в VII ст. в
     Західній Аравії.
- Головним в ісламі є
  поклоніння єдиному і
  всемогутньому Богу –
  Аллаху, який створив небо,
  землю і людину, та
  визнання Мухаммеда –
  засновника ісламу одним
  з його пророків.

Причина виникнення

Потреба в подоланні племінної роздробленості арабів та створенні єдиної держави шляхом об'єднання вірою в єдиного бога.

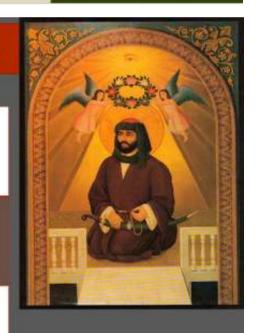

Халіф — «заступник Пророка».

Перші халіфи – Абу Бакра, Омар, Осман, Алі – були обрані та вважалися праведниками.

Халіфи поєднували світську та духовну владу, їм належала вся земля, яку вони роздавали за службу.

Судочинство здійснювалося на основі Корану.

Халіфат Омейядів.

• У 661 р. внаслідок міжусобного конфлікту між халіфом Алі, зятем Мухаммеда, та сильним родом Омейядів відбувся розкол; халіфом став Муавія, засновник нової династії Омейядів.

столицю перенесено з Мекки до Дамаску.

Розпочато карбування власної монети.

Арабська мова стала офіційною.

Основну виробничу силу становили селяниобщинники, які сплачували поземельну подать —

харадж;

Працю рабів (полонених) використовували у видобутку корисних копалин, будівництві та домашніх роботах.

Халіфат Аббасидів.

• У 750 р.
Омейяди були скинуті з престолу; новим халіфом став воєначальник Абу аль-Аббас Саффах, який заснував династію Аббасидів.

Столицю перенесено до міста Багдада.

Економічне піднесення. Вирощували рис, цукрову тростину, бавовну, займалися садівництвом і квітникарством, розводили рідкісні породи коней та овець.

У містах зосереджувалися ремесла і торгівля, особливо славилися ювелірні прикраси, зброя, килими.

Запроваджено давньосхідний палацовий ритуал, що підносив халіфа над підданими.

> Країну потрясали масові народні повстання.

Занепад халіфату.

Наприкінці **IX ст.** халіфат втрачає Іспанію, Марокко, Закавказзя, Вірменію, Єгипет, Середню Азію, де утворилися держави-**емірати**.

У **945 р.** Багдад узяли іранські війська.

У 1258 р. монголи захопили Багдад і вбили останнього халіфа династії Аббасидів.

Арабська держава припинила існування.

Узагальнення та систематизація нових знань

Заповніть таблицю «Порівняння ісламу та християнства»

Християнство		Іслам	
1	Віра в Ісуса Христа	1	
2	Свята книга - Біблія	2	
3	Церква	3	
4	Священики	4	

Домашнє завдання:

- Прочитати §9
- Записати і вивчити нові терміни:
- Араби це
- Іслам це
- Коран ц е
- Мечеть це
- Кааба це
- Муххамад це

- Халіфат це
- Омейяди- це
- Аббасиди це
- Заповнити таблицю на стор. 53.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!